

NOVUS RAPPORT: VIKTIGASTE POLITISKA FRÅGAN MARS 2023

Novus undersöker återkommande vilka politiska frågor väljarna tycker är viktigast. Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ. I rapporten redovisas vilka frågor som enligt svenska folket är de 10 viktigaste politiska sakfrågorna.

Undersökningen är genomförd på 1034 intervjuer under perioden 16 – 22 februari 2023 i åldersgruppen 18–79 år mot ett slumpmässigt individurval av svenska folket. Undersökningen ger därför en god bild av vad svenska folket i undersökt åldersgrupp tycker i frågan. **Ett slumpmässigt urval av befolkningen innebär att vi kan ange felmarginaler och statistiskt säkerställda förändringar.** Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Frågan som ställdes var: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?"

Kommentar

Klimatfrågan tappar statistiskt säkerställt jämfört med föregående undersökning i november 2022, även Äldreomsorgen tappar säkerställt. Försvarsfrågan är den fråga som ökar säkerställt. Osäkerheten kring NATO frågan med allt som ligger bakom den och Turkiets reaktioner är sannolikt orsaken till uppgången i viktighet för frågan. Vi har tidigare sett att NATO ansökan hos många sett försvarsfrågan som mer eller mindre löst. Men nu är det inte lika säkert längre till det kan det också vara fler som inser att även med ett NATO medlemskap så måste man ha ett starkt försvar. Uppenbart kan tyckas, men det är inte riktigt så som frågan hanterats i debatten och genom att lösa ansökan till NATO innan valet fick man bort den från den politiska agendan, och med det också i väljarnas prioritering av politiska frågor. För denna prioritering är i mångt och mycket en spegel av vad som diskuteras och prioriteras i det offentliga rummet.

I toppen är det samma frågor som vi är vana att se. Sjukvården, Lag och ordning, skola och energipolitiken. Värt att notera att invandring och integrationsfrågan har gått ned. Att Sverige i princip har stängt gränserna är väl en dödförklaring även om det skett sedan lång tid tillbaka, men att det då också tonats ned i retoriken. Att SD nu är del av regeringsunderlaget kan mycket väl påverkat lite ytterligare där. Sen är det inga stora förändringar, men något att följa framåt tänker jag.

Torbjörn Sjöström

VD

Novus

Sammanfattning

Svenskarnas viktigaste politiska fråga fortsätter att vara sjukvårdsfrågan (57%), följt av lag och ordning (51%). Den tredje viktigaste frågan fortsätter även att vara skola och utbildning (44%). Energipolitiken åker upp igen nu till en fjärdeplats (43%). Invandring/integration (42%) åker därmed ned till en femteplats. När det kommer till frågan om miljö och klimat har vi delat upp dessa politiska frågor i två så respondenterna har fått ta ställning till *klimatet* för sig och *miljö* för sig. Klimatet (31%) hamnar på en åttondeplats – en signifikant minskning jämfört med föregående mätning på 11 procentenheter, och miljö (27%) åker ned till en tiondeplats.

Landets ekonomi åker upp ett steg (37%) till en sätteplats men äldreomsorgen (28%) minskar signifikant med 6 procentenheter och hamnar en plats ned på en niondeplats. Försvaret (32%) åker upp i placering med en signifikant ökning på 7 procentenheter och hamnar då på en sjundeplats.

Nedan visas de topp tio viktigaste politiska frågorna enligt svenska folket.

Pos Feb	Pos Nov		Feb 23	Nov 22	Sep 22	Aug 22	Jul 22	Jun 22	Maj 22	Apr 22	Mar 22	Jan 22	Dec 21	Aug 21	Feb 21	Sep 20	Jun 20	sep 19	jun 19
1	1	Sjukvården	57% (-4)	61%	60%	63%	64%	60%	59%	64%	60%	65%	63%	60%	66%	56%	68%	57%	63%
2	2	Lag och ordning	51% (+/-)	51%	54%	54%	54%	57%	55%	53%	52%	56%	56%	57%	49%	55%	45%	50%	50%
3	3	Skola och utbildning	44% (-3)	47%	48%	49%	51%	50%	49%	47%	47%	43%	51%	43%	47%	44%	51%	48%	52%
4	6	Energipolitik	43% (+1)	42%	48%	39%	34%	32%	30%	36%	38%	31%	31%	23%	19%	15%	13%	16%	24%
5	4	Invandring/integration	42% (-4)	46%	47%	47%	45%	50%	47%	43%	45%	50%	53%	53%	49%	53%	51%	51%	53%
6	7	Landets ekonomi	37% (+3)	34%	30%	32%	30%	31%	28%	30%	29%	30%	29%	26%	32%	34%	37%	31%	32%
7	10	Försvaret	32% (+7)	25%	23%	23%	26%	25%	30%	36%	27%	19%	13%	12%	20%	14%	17%	15%	18%
8	5	Klimat*	31% (-11)	42%	38%	35%	32%	33%	33%	34%	35%	34%	39%	43%	38%	38%	33%	36%	45%
9	8	Äldreomsorg	28% (-6)	34%	26%	28%	30%	28%	32%	33%	33%	36%	35%	35%	45%	38%	43%	35%	45%
10	9	Miljö*	27% (+1)	26%	38%	35%	32%	33%	33%	34%	35%	34%	39%	43%	38%	38%	33%	36%	45%

Tabell 1. Det är möjligt att välja hur många frågor man vill, så procentsatserna skall läsas tex så här: 57 % av svenska folket anser att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna. **Fetmarkerade** siffror är signifikanta förändringar jämfört med föregående undersökning.

**Tidigare undersökningar har alternativet varit "Miljö och klimat" vilket nu är uppdelat i "Miljö" och "klimat".* Ändringen skedde i November 2022, så nedgången för klimatfrågan är statistiskt säkerställd jämfört med samma svarsalternativ.

Enbart förstaval

Om man enbart ser till väljarnas förstaval så ligger lag och ordning (15%), sjukvård (12%) samt landets ekonomi (10%) på första, andra respektive en tredjeplats. Invandring/integration (9%) följer dessa tre och sedan skola och utbildning (9%) samt klimatet (9%), alla tre med samma placering. Följt av energipolitik (7%), försvaret (4%) och fördelningspolitiken (4%). Pensioner (3%) avrundar svenskarnas allra viktigaste frågor.

Socialdemokratiska sympatisörer anser att sjukvårdsfrågan (20%) är den viktigaste frågan i signifikant högre utsträckning än allmänheten i stort, därefter skola och utbildning samt klimatet på samma placering (12%). Sverigedemokraternas sympatisörer tycker i sin tur att invandring och integrationsfrågan (34%) samt lag och ordning (25%) är de viktigaste frågorna i signifikant högre utsträckning, även Moderaternas sympatisörer svarar lag och ordning (27%) men även landets ekonomi (25%).

	Totalt	M	S	SD	M+L+KD+SD	C+S+V+MP	Osäkra
Lag och ordning	15%	27%	8%	25%	26%	9%	16%
Sjukvården	12%	5%	20%	6%	6%	18%	8%
Landets ekonomi	10%	25%	9%	6%	16%	6%	11%
Invandring / integration	9%	9%	2%	34%	19%	3%	2%
Skola och utbildning	9%	1%	12%	3%	3%	11%	9%
Klimatet	9%	2%	12%	0%	1%	16%	9%
Energipolitik	7%	9%	7%	10%	10%	5%	6%
Försvaret	4%	7%	3%	5%	7%	2%	5%
Fördelningspolitiken	4%	0%	7%	0%	0%	7%	4%
Pensioner	3%	0%	3%	2%	1%	3%	8%

Tabell 2. Visar de tio frågor som störst andel tycker är allra viktigast på totalnivå, fördelat på partisympati. Grönt betyder signifikant högre än totalen och rött betyder signifikant lägre än totalen.

Se bifogad tabell för samtliga frågors resultat samt utveckling över tid.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström

E-post: torbjorn.sjostrom@novus.se

	11-nov	12-okt	13-sep	14-jan	14-jun	15-apr	15-dec	16-mar	16-dec	17-maj	17-dec	18-feb	18-sep	19-jan	19-sep	20-feb	20-jun	20-sep	21-feb	21-jun	21-dec	22-jan	22-mar	22-apr	22-maj	22-jun	22-jul	22-aug	22-sep	22-nov	23-feb	Pos feb	
Sjukvården	72%	76%	76%	76%	74%	61%	59%	61%	57%	61%	65%	68%	63%	61%	57%	64%	68%	56%	66%	59%	63%	65%	60%	64%	59%	60%	64%	63%	60%	61%	57%	1	
Lag och ordning	45%	50%	42%	43%	40%	30%	37%	33%	40%	42%	52%	49%	50%	48%	50%	53%	45%	55%	49%	51%	56%	56%	52%	53%	55%	57%	54%	54%	54%	51%	51%	2	
Skola och utbildning	66%	72%	71%	74%	71%	58%	59%	57%	56%	54%	56%	53%	52%	48%	48%	49%	51%	44%	47%	48%	51%	43%	47%	47%	49%	50%	51%	49%	48%	47%	44%	3	
Energipolitik	35%	38%	33%	33%	34%	18%	18%	16%	17%	15%	18%	11%	13%	15%	16%	17%	13%	15%	19%	18%	31%	31%	38%	36%	30%	32%	34%	39%	48%	42%	43%	4	
Invandring/integration	36%	43%	43%	46%	49%	54%	64%	65%	55%	53%	61%	52%	56%	51%	51%	55%	51%	53%	49%	50%	53%	50%	45%	43%	47%	50%	45%	47%	47%	46%	42%	5	
Landets ekonomi	56%	59%	54%	55%	60%	46%	49%	42%	38%	33%	38%	28%	30%	30%	31%	30%	37%	34%	32%	30%	29%	30%	29%	30%	28%	31%	30%	32%	30%	34%	37%	6	
Försvaret	8%	14%	13%	17%	19%	23%	20%	20%	22%	23%	21%	17%	14%	16%	15%	14%	17%	14%	17%	13%	13%	19%	27%	36%	30%	25%	26%	23%	23%	25%	32%	7	
*Klimat	41%	44%	46%	47%	50%	32%	35%	32%	37%	34%	35%	27%	37%	33%	36%	34%	33%	38%	38%	34%	39%	34%	35%	34%	33%	33%	32%	35%	38%	42%	31%	8	
Äldreomsorg	53%	58%	55%	58%	52%	38%	38%	38%	40%	39%	43%	36%	38%	38%	35%	39%	43%	38%	45%	34%	35%	36%	33%	33%	32%	28%	30%	28%	26%	34%	28%	9	
*Miljö	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	26%	27%	10
Pensioner	42%	43%	41%	41%	37%	27%	27%	28%	27%	26%	36%	28%	26%	27%	27%	28%	26%	26%	27%	26%	30%	26%	25%	27%	25%	24%	22%	23%	21%	21%	24%	11	
Sysselsättning\arbetslösheten	56%	63%	71%	68%	67%	50%	52%	44%	40%	37%	37%	28%	27%	27%	26%	26%	37%	36%	33%	30%	30%	28%	25%	24%	23%	25%	24%	28%	20%	21%	20%	12	
Jämställdhet	26%	31%	34%	37%	37%	22%	20%	19%	21%	22%	31%	21%	20%	18%	17%	18%	20%	19%	22%	22%	23%	15%	17%	17%	19%	19%	19%	19%	15%	17%	17%	13	
Skatter	34%	36%	35%	30%	34%	26%	24%	22%	21%	21%	27%	19%	25%	24%	19%	17%	19%	18%	20%	20%	22%	23%	19%	23%	24%	21%	18%	21%	16%	17%	17%	14	
Boende	33%	38%	34%	37%	35%	29%	29%	32%	26%	24%	27%	18%	18%	21%	15%	18%	18%	14%	16%	14%	15%	16%	15%	14%	16%	12%	13%	15%	13%	16%	14%	15	
Barnomsorg	40%	47%	41%	39%	34%	23%	23%	23%	22%	18%	26%	16%	14%	13%	14%	13%	14%	12%	14%	13%	13%	13%	11%	11%	11%	11%	9%	11%	7%	10%	13%	16	
Fördelningspolitiken	18%	19%	23%	21%	22%	15%	12%	11%	12%	11%	17%	12%	15%	15%	14%	13%	12%	12%	14%	11%	11%	9%	10%	9%	11%	7%	9%	9%	8%	9%	13%	17	
Infrastrukturpolitik	9%	12%	9%	12%	10%	6%	5%	7%	13%	12%	14%	12%	13%	12%	10%	11%	12%	9%	13%	10%	12%	14%	10%	10%	9%	9%	9%	10%	12%	10%	12%	18	
Utrikespolitik	11%	17%	12%	11%	15%	12%	11%	11%	9%	8%	10%	6%	6%	8%	5%	6%	6%	6%	7%	6%	8%	6%	9%	10%	10%	8%	9%	8%	6%	8%	12%	19	
Socialförsäkringarna	44%	46%	46%	45%	38%	22%	20%	20%	19%	14%	26%	19%	16%	16%	14%	18%	19%	15%	22%	20%	16%	17%	16%	16%	14%	15%	14%	13%	12%	15%	12%	20	
Företagande\ näringspolitik	29%	34%	33%	31%	36%	25%	22%	20%	19%	19%	16%	16%	16%	16%	13%	14%	18%	12%	14%	14%	15%	11%	12%	12%	12%	10%	12%	10%	11%	13%	11%	21	
Djurrättsfrågor										9%	11%	8%	7%	8%	7%	8%	7%	6%	9%	10%	8%	9%	9%	7%	7%	6%	7%	7%	5%	8%	8%	22	
Privatiseringar	11%	16%	19%	17%	13%	10%	7%	8%	9%	5%	10%	8%	9%	4%	7%	6%	6%	6%	10%	10%	9%	8%	10%	9%	8%	6%	8%	9%	9%	7%	8%	23	
EU\EMU	15%	18%	12%	13%	13%	9%	10%	11%	10%	9%	12%	6%	9%	8%	7%	7%	9%	7%	9%	7%	5%	6%	6%	7%	6%	4%	3%	4%	5%	5%	7%	24	
Familjepolitik	22%	26%	28%	22%	21%	13%	11%	11%	9%	11%	11%	10%	9%	8%	7%	6%	8%	7%	10%	10%	7%	8%	7%	7%	5%	6%	4%	8%	5%	5%	6%	25	
Integritetsfrågor	11%	14%	15%	15%	13%	7%	9%	7%	8%	9%	7%	9%	5%	4%	5%	5%	6%	4%	5%	5%	6%	5%	4%	3%	3%	5%	4%	3%	4%	3%	4%	26	
Regionalpolitik	10%	14%	11%	14%	13%	5%	5%	5%	7%	5%	7%	6%	5%	4%	6%	5%	5%	4%	6%	5%	5%	3%	4%	3%	3%	4%	3%	4%	4%	5%	3%	27	

*Fram till undersökningar nov 2022 har alternativet varit "Miljö och klimat" vilket nu är uppdelat i "Miljö" och "klimatet" och redovisas i tabellen ovan under "klimat"